

2023-06-09

Hägerstensuppropet

I Hägersten, som sträcker sig från Liljeholmsbron till Bredäng, finns plats för nya bostäder, det mesta på tidigare industrimark. Men föreningar och boende i Hägersten reagerar starkt på hur många av de planförslag som föreligger är utformade. Om de förverkligas kommer att kraftigt förändra områdets karaktär och ge en sämre livsmiljö åt de boende. Planförslagen för Centrala Telefonplan, Örnbergs industriområde och Lövholmen är exempel på detta. På flera håll planeras andra mindre projekt som ger förödande och oåterkalleliga ingrepp i parker och naturmark. Sådana allvarliga ingrepp planeras i Mälarhöjden (Branterna och Kastanjeparken), Västertorp (Parkleken Lugnet och Mellanbergsparken), Hägerstensåsen (Mellanbergsparken och vid Mellanbergsvägen), Liljeholmen (15-våningshus intill Trekanten), Örnberg (16-våningshus intill Örnberget) och i Gröndal (vid Fregattvägen).

I detta upprop vill ett stort antal föreningar i området rikta uppmärksamheten på ett antal faktorer som vi anser att byggplanerna inte har beaktat tillräckligt. Vi vänder oss till politiker, planerare, byggföretag och beslutsfattare i alla led. Vi vill särskilt lyfta fram följande områden:

- Trafiken, skolor och annan infrastruktur
- Barnperspektivet
- Miljö, klimat, biologisk mångfald, och bostadskvalitet
- Planarbetets förankring hos de som bor i området
- Värna varje planområdes kultur och historia

Trafiken, skolor och annan infrastruktur

Vi ser att varje enskild byggplan som tas fram inte tar hänsyn till kommande ökande trafik. Allmänna kommunikationer finns inte med i planerna, samtidigt som till exempel Tunnelbanenätet periodvis inte klarar av sin uppgift. Skolor och skolvägar vägs inte in i planarbetet. Vårdcentraler och annan service som i dag redan är hårt belastad finns inte med när planerna tas fram. Alla olika typer av infrastruktur måste det tas hänsyn till, annars blir effekten att de boende i området kan drabbas hårt av till exempel ny trafik, trånga skolor och vårdköer.

Barnperspektivet

Flera aktuella planer kommer att göra stora intrång på befintliga lekplatser och andra ytor där barn vistas i dag. Nya förskolor planeras på platser där solen bara når ned några timmar om dagen. Hus planeras så höga och så tätt att solljus sällan når ner på gården. Vi ser att nya bostäder planeras utan att de som ska bo där vet var, eller om, det kommer att finnas förskolor. Avstånd från nya bostäder till förskola kan bli så långt att föräldrar tvingas använda bil. Barn har stort behov av att kunna vistas utomhus, både på iordningställda lekplatser, på bostadsgårdar och i orörd natur. Nya byggnationer får inte förstöra barns möjligheter att leka, röra sig fritt och utvecklas.

Miljö, klimat, biologisk mångfald och bostadskvalitet

Hägersten har under de senaste drygt hundra åren förvandlats från lands- och jordbruksbygd till storstadnära förort. Detta sätter stort press på djur, natur, och kultur. Vi vill att det även framöver ska vara möjligt att höra hackspettar och småfåglar. Att rådjur, fladdermöss och räv även i framtiden ska kunna finnas i vår närhet. Det ska vara möjligt att locka bär och svamp i skogen. All ny byggnation måste ske på ett sådant sätt att den biologiska mångfalden och naturen inte skadas långsiktigt. All

byggnation måste ta höjd för klimatförändringen. Infiltration av smält- och regnvatten måste säkerställas. Bostäderna ska ljus, utblickar mot grönska och rymliga gårdar

Planarbetets förankring hos de som bor i området

Ett planarbete kan ta många år för konsulter och kommunala planerare att få fram. När planförslagen sedan presenteras för omkringboende ges en ytterst kort tid för att ge synpunkter. Detta är inte tillfredsställande. De som bor i närheten av ett område som ska bebyggas har ofta en lokal kännedom som är viktig att ta tillvara. Det sker inte i dag. En mer demokratisk byggprocess, där allmänheten får bättre möjligheter att sätta sig in i planerna och ge synpunkter måste införas.

Värna varje planområdes kultur och historia

När jordbruksmark bröts upp för att bygga förorter och industrier gjordes det utifrån olika ledstjärnor. Varje område fick sin unika prägel utifrån den tidens behov och hur naturen var beskaffad. Områden med flerfamiljshus fick rymliga gårdar, stora grönområden och parker. Småhusområden fick sin karaktär av trädgårdsstad. Andra områden byggdes stadsliknande med hus nära gatan. Varje sådant områdes unika karaktär är viktig att bevara när nybyggnation sker. Större strandnära skogsområden avsattes för rekreation och spridningskorridor för växter och djur. Olika upplåtelseformer som till exempel hyresrätter, bostadsrätter, tomträtter och friköpt tomt skapar bostäder med olika karaktär och möjligheter, vilket bidrar till mångfald och långsiktig hållbart samhälle.

Många bakom uppropet

Den 7 juni 2023 har följande föreningar och sammanslutningar ställt sig bakom detta upprop som vi riktar till politiker, planerare och byggföretag.

Mer information om föreningarna som står bakom uppropet

- Hägerstens hembygdsförening <https://www.hembygd.se/hagersten>
- Telefonplans vänner <https://telefonplansvanner.com>
- Byggnadsvårdsföreningen <https://byggnadsvard.se>
- BUMS, Barns Utemiljö i Staden <https://barnsutemiljo.com>
- Hållbara Aspudden <https://hallbaraaspudden.com>
- Hökmossens Trädgårdsstadsförening <http://www.hokmossen.se>
- Mälarhöjdens scoutkår <https://hojdar.scout.se>
- Mälarhöjdsföreningen <https://www.mhv.se>
- Parkbackens vänner
- Rädda Fågelsångsberget <https://www.facebook.com/groups/768799904343839>
- Rädda Mälarhöjdens Parker <https://www.mhv.se/radda-malarhojdens-parker>
- Tillsammans för Kastanjeparken <www.facebook.com/groups/555610215818509/>